

Sy-li spěwat,
Pilnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Ziadny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Ńerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mawa
Njeh ći khma a
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa ho kóždu šobotu w Smolerje; knižničičezerni w Budyschinje a je tam ja schwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž

Mjedžela Judifa.

Psalm 43.

Judifa rěka džengnišcha njedžela. Wona ma mjeno wot našeho 43. psalma, kotruž ho w starej zyrkwi 5. njedželi w hwoj. póstnym čařu pschi spocžatku Božeje služby čžitafše, a ho je słowami „budž“, łacžanšy: „judica“ japocžnje. „Ssudž mje, Božo, a wjedž mi moje prawo pschecžitwo temu njeřwjatemu ludu; a wumož mje wot tych jebathch a slych ludži. Wschetož ty by tón Bóh možeje hysnosće, čžehodla jastorežišch ty mje? Čžehodla dasch mi tak srudnemu řhodžić, hdyž mje mój njepschecžel čžiščeži?“ Tak škorži psalmista, kiž běšche s kralom Davitom psched šběžkařšim Absalomom čžěkal. Ale wón njeřkorži, kaž jedyn, kiž žaneho troschta a žaneje nadžije nima, ně, čžim wyschšche žolny tyšchnosće džēja, čžim kručišcho ho džerži skaly, do kotrejež drje žolny ho šwala, kotruž pak njemóža satschajež. Kruta skala je stary řwěrnj Bóh Izraelski. Žemu řwoju wěž dowěricž: na jeho pomoz čžafacž, napominaj řwoju duschu w džědžazym njelhablazym dowěrienju, so budže napokledř jeho škoržba ho pschewobrocžić do džadžneho a řhwalobnbeho spěwa.

Čžu nam tajke čžafy njeřnate, hdyž škoržimy: „Čžehodla jastorežišch mje? Čžehodla dasch mi tak srudnemu řhodžić? Šchto rudžišch ho, moja duscha a řy tak njepokojna we mni?“ Albo hdyž wo tajkich slych čžafach je řwojeho řhonjenja nicžo njewěřch, njemóža bōřy ja tebje a ja twój řwójbny tajke čžěžke čžafy pschicžić a hluboku srudobu a wulki njeměr tebi pschijnješč? Šak derje je, hdyž maja hižo dopřědka wotmolwjenje a praschene: kač móže moja duscha wocžichneč a s čžim ho troschtowacž w čžěřotach a tyšchnosćach žiwjenja.

Z našeho psalma tšoje wotmolwjenje dostawamy,

1. Poruč twój wěž Bohu,
2. Prořch jeho wo rořřwětleńje,
3. Čžafaj na jeho pomoz.

1. „Ssudž mje, Božo,“ tak psalmista řaspěwa. Njeje to řhroble řlowo? Šchto dha řměl ho na Bože řudjenje s dowěrienjom rowotacž? Wsched čžlowřšim řudom móhli řnawo rowobracž — ja praju, řnawo, pschetož tak wjele je řich mjes nami, řiž řy wječ pschifosnje a pořtajeńja wyschnosće — jenož wo nastupanju řežitwjenja našeho luda dowěřnikli? Šchto mjes nami ma w tym čžiste řwědomje? Šchto pak móže psched Boha řtupicž a prajicž: „Budž mje, Božo“, psched Boha, řiž ma wocž, jako wohnjowe řlonjo, řiž tež do potajneho hlada, psched kotrymž manny řamolwjenje dacž wo kóždym njewužitnym řlowje, kotrež řny řčželi, haj, psched kotrymž řy řamo mřřle wutrobny řjawne? Njeřřny psched nim wřchitzy řřřšchili? Njedhřbimy mjele bóle prořyč: „Njelhodž do řuda je řwojim wotrocžom; pschetož řadny žiwj njeje prawy psched tobu!“ Řadny čžlowjel njekně ho řřhrobleč psched řwojateho a praweho Boha řtupicž a prajicž: „Ssudž mje, Božo.“ To pak tež psalmista nječžini To řlowo: „Ssudž mje“, čžze wjele bóle prajicž: „Daj mi prawo namafacž, njedaj mi džěje njeprawo čžerpicž wot čžlowjekow, ale wjedž mi moje prawo pschecžitwo njeřwjatemu ludu, wot nuža jebanřtwa a řłosće wumož mje.“ Řiž řam se řwojeř mozu a mudrořču, tež niž psches druhich čžlowjekow čžze ho spěwař pschecžitwo řłosćiči a řalřchnosćiči řwojich njepschecželow řchřitacž a wobaracž, ale Bohu, temu prawemu řwoju wěž porucžić, řiž je prajil: „Wječjenje je moje, ja čžzu řaplacžić“ (5. Wóřř. 32, 35.).

Tak dyrbiš tež ty, luby kšescežijano so sadžeržec, hdyž njeľubojčiwu, falschni, ili ludžo tebe pschimaju a žiwjenje tebi hórke činja. Jich wjele je, kiž žebi, hdyž drusy jim kšimdu abo škodu činja a jich franja, na wšelake sakónšy dowolene abo njedowolene waschnja prawo pytaju, abo druhdy žamo so njeboja, nšajku škóč činicz, so bychu so wječžili. Esu to prawi wučžobnizy teho, kiž je prajil: Lubujče waschich nje-pschecželow, wučžobnizy teho, kiž nještwarjesche, hdyž štwarjenty bu, nichrožesche, hdyž čerčjesche, ale to poručži temu, kotryž pravje žudži, haj, kiž hiščeže na kšičžu ja žwojich nje-pschecželow prošesche. „Wóteže, wodaj jim, pschetož woni njewjedža, šcho činja.“ Niž, jako njemohi so we wštych padach nuso-want widžecž, pomoz ženišeho žudnistwa abo žwětnesje wysch-nesče k šakitanju žwojeho dobreho prawa a žwojeje čerčesče žadacz. Tež žwj. Pawel je to činil a so na žwoje prawo jako romski poddan powoľal. Ale ženie to nještmesch činicz, so by so na žwojich nje-pschecželach wječžil, ale so by jich wot jich nje-prawa pschewědčil, a ja wěrnosčž dobyl. Niž hidženje ale lubosčž dyrbi ferjeń twojeho sadžerženja pschecžiwu twojemu bližšchemu, haj pschecžiwu twojemu najhóršchemu nje-pschecželej byčž. Pschede wšchem pak dyrbiš žwoju wěž žwojemu Bohu poručžicž, kiž ju šepje wjedže hacž ty abo drusy ludžo. Nimale 190 lět je, so běšche w katholicim salzburskim kraju wjazy dylžli 30 000 ludži k ewangelskej wěrje pschestupiko. Eswoje Bože žlužby wotmėwachu w domach. Nowy arzbiskop kšeschesche wo pschestupje tak wjele ludži k ewangelskej žyrkwi a wobšamny, wšchitkich tezarjow wutupicz. Na jeho namoštowjenje pólka kšěžor 6000 wojakow do kraja, kiž w domach ewangelskich bydlo, jich hacž na krej čžiwowachu. Wo stach buch do hlubokeje pinzy pola Salzburgu čžijnjeni, hdžež njedžele doľho ani mēšacžka nje-možachu wohladacz. Dofelž bēchu domjaze Bože žlužby pschi-krutym kšostanju šakasane, džechu ewangelsžy w jenej nožy do horow, so bychu tam Božu žlužbu wotmėli. Tam najprjedy žebi žlubjachu, so čžedža ewangelskemu wušnjacžu žwėrni wostacz a ženje wot žwojeje wėry wotštupicz. Lėdy pak bēchu šapoczeli so modlicž a špėwacz, dha widžachu so wot nje-pschecžel-skich wojakow wotštupjeni: Wužojy hnydom žwoje tšělby wšachu, so bychu so wobarali, dha pak tšjo čžesčedostojni šchėdžitwžy wu-šupichu, dopomnichu jich na najš 43. psalm a džachu: „Bratšja, we wšchelafich duchownych wěžach pschisteji Bohu žudženje, my pak mamy čžišchi byčž a jemu čžinicž dacž.“ To pomhajsche. Woni tšělby wotpoložichu, dachu so šajecz a do Salzburga wot-wjesecz. Napošledk na 30 000 ewangelskich Salzburgškich se žwojeje domowiny wučžahnychu. Woni namšachu wožebje w Bramborskej nowy wótžny kraj, hdžež móžachu njemolenti žwojeje wěrje žiwi byčž.

Tak našcha dušcha tola woczichnje we wubėhowanjach štych čžlowjekow, hdyž žwoju wěž do rukow praweho wóčezža polo-žimž. Šladajmy so pak, so žani se žwojimi hřechami nje-psche-čelstwu druhich nješawinujemy abo se žwojim njehančičitwim wustupowanjom jich k hñewej njewabimž abo k temu, so potajnje abo šjawnje naš pschimaju. Šepje je, njeprawo čžerčicz. Niž pschezo pak žu čžlowjekoj, kiž žiwjenje nam čžerče činja, ale tež potom halle prawje, hdyž k Božeje ruki čžerče njesbože naš trjehi, my abo našchi šrašchnje, haj na žmjercž šhorimž abo druha wulka nusa naš nadpadnje, placži rada pobožneho špėwarja:

„Ach poručž Bohu žwėru žwój pucz a šrudobu

A wopomni k pravew wėru: Bóh kšježi na njeju,

Wón lošt a wėtry wodži, tež wšchitke mróčžele,

Pucz, po kotrymž so kšodži, tym žwojim šjewicz wė.

Šchtóž po tutej radže čžini, teho dušcha woczichnje a je štrošchna.

2. Ale lėdy je psalmista žwoju dušchu šmėrowal, so budže Bóh jeho prawo wjesecz pschecžiwu jeho nje-pschecželam, dha tola k jeho wutrobž kšicži praschenje štyška a dwėlowanja; čžehodla šastorcžišch mje, čžehodla dasch ni šrudnemu kšodžicž, hdyž mje mój nje-pschecžel čžiščeži? A my, hdyž tež bēchmy pschecžiwu njemėrej žwojeje dušche wojowali k podaczom do Božeje wole, tak husto žmy dwėlujo, štyšni moršotajo so prascheli: Čžehodla? Čžehodla šastorcžišch ty mje. Čžehodla pschi wšchitkej mojej pilnosčži dopředka nje-pschiddu? Čžehodla dyrbi mje runje to trjehicž? Čžehodla w mojej žwójbje kšorosčesje nje-pschestanu? Čžehodla mam tak wjele štarosčžow a hñewanja k mojim džēcžim? Čžehodla moji nje-pschecželjo mje na poloj njewostaja? My najemy tajke praschenja. Tež we wěrje najšlynišchi mjes nami je pschezo hiščeže pschekšaby. so by w čžerčlich čžakach kóžde dwėlowaze: čžehodla? we žwojej wutrobje žyle potłóčžowal. Š, so bychmy, kaž Jan kšesčeniš, w hodžinje špytowanja so na teho wobrocžili, kiž čže našchu kšab-šlazu wėru šažo pošlynicž.

Š hiščeže wjetšchim domėrjenjom, hacž špėwar našeho psalma žmėny my jako štawy noweho žluba prošesč: „Wóščel žwoje žwětko a žwoju pravdu, so byšchtej mje pschewodžilej a pschewjedlej na twuju žwojatu horu a do twojeho wobhđlenja; so bych ja pschisupil k Božemu wostarju, k temu Bohu, kotryž moja wješelosčž a moja radosčž je; a so bych ja so tebi, Božo, džakowal na harši, mój Božo.“ Wšyle wulkeho wšchomudreho Boha dyrbja kaž prubi njebjeskeho žwětko do čžemnosčesje twojee dušche panecz, twój Bóh žam dyrbi tebi jažnosčž dacž, k čžemu čžerčjenja žu. Džerž kručze: čžlowjekoj, kiž tebe šrudža a tebi kšimdu činja, žu w jich njerosomje a w jich škóčži graty w Božej ružy, psches kotrychž žwoju wolu wuwjedže. Šdyž čžesch šnješowe wšyle špóšnacž, wotmoštowjenje na twoje praschenja: Šnježe, čžehodla? mēcž, ponuť so do Božeho žłowa. Š njeho so tebi žwětko a prawda Boža napschecžiwu žwēcžitej. Bože žłowo wuczž tebe, we wšchitkich domaphtanjach powuczžazu ruku twojeho Boha špóšnacž, kiž čže psches njo tebe k powuczžewabicž, w měrje pruhowacz, w ščerčpliwosčži štruczowacz, k žwojčenju čžericz a na puczju k wěčžnemu žiwjenju do předka wodžicž. Ššalmista ma we žwojej nušy žadanje, k žušby so wróčžicž na žwojatu horu a do Božeho wobhđlenja, t. r. do templa w Jerusaleme k jeho rjantym Božim žlužbami. Tak čže Bóh psches čžerče domaphtanja w twojej dušchi žadanja po Božim domje a wostarju šbudžicž. Daj žebi so šbudžicž w čžakach nušy a domaphtanja, kšodž pilnje a pschezo pilnišcho do Božeho doma a k Božemu bliđu a žwětko Božeje hñady a prawdy budže tebi trošcht a mēr dawacz we wšchitkej šrudobje, so móžesch k psalmistom špėwacz: „Šcho rudžič ty so, moja dušcha a žy tak njepošajna we mni? Čžakaj na Boha; pschetož ja budu so jemu hiščeže džakowacz, so wón mojeho woblicža pomoz a mój Bóh je.“

3. Bóh tebe psches twoje šamoženje njedatwa špytowacz, ale čžini, so špytowanje tak kónža dobudže, so so móžesch šnješčž. Čžehodla čžakaj na jeho pomoz, kotraž wěšesje njewuwostanje, hdyž je jeho hodžina pschischka.

Twať, o moja dušcha, twať na Boha!

Wėra jemu žlužcha, pomoz ša wšchěch ma.

Budž bjes štracha, ranje šesšhadža,

Bo šymje čže wita kražnosčž nalēcža.

Šdyž wichor duje, kšičž nastawa,

Dha čže wobarnuje mój Šnješowa.

Nješžm tebi rjeknyť, hdy by ty wėrika, ty by tu kražnosčž Božu dyrbjaka wohladacz“, džesche našch Šnješ k Marcže we Bethaniji, jako bēšche jeje bratr Lazaruš wumrjel, kotrehož

chypšche f njewjenju swojeje krašnosće sbudžic. Jenoz na naschej njewěrje abo tola na naschej flabej wěrje leži, so te džiwu njewidžim, kotrej nasch Knjes dženka hiščeje na khudych, flabych, khornych a spytowanych čžini abo so wón nam hamym njemóže pomhač, hdy by tež chypš. Sdyž čžezkhoru pschecžiwu powšchitkownemu woczakowanju wotkhoru abo čžezkhoru snjesboženemu abo franjenemu so žiwjenje idžerži, dha ludžo praja: „To je šlepy pschypad“ abo „jeho šylna natura je jemu pomhaka“. Ale je dha f žyła pschypad? Njesteji wšchitko, šchtož so stane, pod wodženjom teho, kiž wšchitko po swojej mudrej woli wodži, bjes kotrehož wole žadyn wróbl f tšechi njepadnje? A ta šylna natura, kiž je po prajenju ludži tamnemu na šnjercž khoremu žiwjenje idžeržala, kaš flaba je wona hewaš. Najmjenšcha pschicžina móže čžlowjeka potwalicž. Khoršč, kotraž nětko psches nasch lud čžehnje a taš wjele wopowow šebi žada, runje šylnych a hewaš stromych pschimuje a jich do rowa položi. Šchto pomha jich „šylna natura“? Ně, my dhrbimy w padach spodžiwneho wobarnowanja, wotkhorjenja a wumóženja wutracž. „To je wot teho Knjesa so stašo a je džiw psched naschimaj woczomaj.“ Wdy hujšo Bohu tu čžesč njedawamy, kotraž jemu šlyšcha. Wdy mamy f wjetscha psche mašo dowěrjenja f njemu. Ščóždy mjes nami snaje šlowo: „Wotaj so ke mni w čžaku teje nudy, dha čžžu ja čže wumóz.“ Šnate je tež šlowo šwj. Pawola: „Kotryž kam swojeho šyna njeje pschepušchjež, ale je jeho ja naš wšchitlich podał, kaha by wón tež njechaš f nim wšchitko nam hnadnje dacž?“ Sdy bychmy so kruče na tajke šlowa spušchježeli, dha njebychmy pschi najmjenšchej pschicžinje šebi taš wjele staroščow čžinili a taš njeměrni a struchli byli. Ščóž bu na morju wot wulkeho wicha sapšchijata a tam a šem čžžnjena. Ludžo na ščóž f hroju a štyškom wofachu. Jenoz šyn ščóžnika wosta f mšrom šedžo, a ke spodžiwnom na bojašlywych ludži hlada. Ščóždy so jeho njebojašlywosčži džiwasche. Na praschenje, čžehodla so njeboji, hólčez wotmolwi: „Mój nan kam ščóž wodži, duž žana nusa njeje.“ Njeczujemy so šahašbjeni psches dowěrjenje, kotrej tuš hólčez na swojeho nana stajesche? Ščóž nascheho žimjenja Bóh kam wodži, kotremuž je lohka wěž, wichory a žolny šmšrowacz a naš ščóždeje, tež najwjetscheje nudy wumóz a tola: šchto rudžič so ty, moja dušcha a šy taš njepokojna we mni?“ Čžakaj tola na Boha! Wjetscha dnyli Bóh Knjes, nusa njebudže.

Šyšto drje nam Bóh na pomoz čžakacz dawa, dokelž njeje jeho ščóžina, kotryž je wón ja naschu pomoz postajš, hiščeje pschischla. Šsnano so hiščeje hluboko došč njekymy ponžili. psched nim, abo we naschej mozy a mudrosčži šadwšlowali, abo naschich hršchow so kali, abo naschu wutrobu žyle jemu f woporej podali. Šchodla so hiščeje f pomozu dlji. Wón tež pschezo taš njepomha, kaš my ja najšpšche džeržimy, ale po jeho wótžnej mudrosčži a lubosčži, pschezo paš taš, kaš je nami najwžitnišcho. Wón pomha tež, hdyž po šdacžu pomoz šapowjedži. Sdyž njeczini po twojej proštwje — njedwšluj, ale wšć kruče: „Jeho rada je džiwna a jeho mudrosčž je krašna.“ Sdyž tež nětko jeho myšle a puče njestroschmišch, junu w šwštle wěčnosčže je špodžiwanjom špšnajesch jich hluboku mudrosčž a hluboko šahašbjeny a tola wyžozy šwjegeleny špšwasch: „Bóh wšchitko derje šapocznje, tež wšchitko mudrje wumjede. Čžesč Bohu šnješej dajče.“

Šchodla: „Šchto rudžič ty so, moja dušcha, a šy taš njepokojna we mni? Čžakaj na Boha; pschetož ja budu so jemu hiščeje džakowacz, so wón mojeho woblicža pomoz a mój Bóh je.“ Šamjen.

M. we Š.

Pašjon!*

Psched swojeho šnješa a Ščóžnika Jesuša Šchrystuša štwpimy so pokorjejo a ponžejo a so modlimy: „Mje njekudž šurawje. To prošchu hršchniš khudy, čžin so mnu po hnadže!“

Šsluchamy-li my do tych, kotřž přeja, so je Jesuš Šchrystuš tež Bóži šyn, šadžžnjemy my tež tušon wulki pašjonški šhršlusch, kotrehož 4. šchucžka je naš psches nasche nutrne rospomnanje wjedka. Tola to njeby to najšnadnišche hiščeje bylo! Ně wjele wjazy my šadžžnjemy: šamych so! Pschetož, wšrimy-li my, so Jesuš Šchrystuš jenož čžlowjek, njech tež šon najšpšchi, najpobožnišchi, je wón potom jenož čžlowjek a jako tajki ničšo wjazy a ničšo dale hacž jenož jedny pschiklad, jedny přjednběžč, pódla kotrehož móžesch druhich čžlowjekow nastajecz, ja podobne, njech šnadž niz ja taš nadobne pschiklady. Naš a naschu dušchu paš njemóža dobri a pobožni čžlowjekojo wumóz, njemóže wumóz jedny Josef, David, Sigfried, Luther, Buddha, Mohamed abo něčšon podobny, a duž tež šon čžlowjek niz, kiž rabbi Jesuš f Nazareta rška. Šajšje wšry paš, so Jesuš Šchrystuš jenož čžlowjek, bywajo šadžžstaju jich nětkole wjele w naschim kraju a ludu šamych so, šwoju dušchu, a to wučženi a njewučženi lažoj, to wučžerjo, tež šamo duchowni! A to je to žakafne, šanicžaje, šchtož tu pašjon teho šnješa dženkša ščžini f jenemu nowemu čžezkšemu čžerpjenju Jesuša Šchrystuša, to, so šy tež nětkole a dženkša w naschim kraju a ludu tež w tutny čžaku jeho čžerpjenja hiščeje čžlowjekojo, pišmanučženi, šarisejšy, šadducejšy, mššchnizy, kotřž mšnja, so je Jesuš f Nazareta šnicženy, hdyž jeho morja a pohrjebaja; a woni čžzedža to šamšne čžinicž, šchtož na tamnym nutrownym ranju šidža, kotřž tym wojakam pschi šesukorohny wotwřjenym rowje šasachu, so bychu njeleželi, mšny, so šy, taš čžinjo, mudre kaš Bóh kam, — so tu taš to šlowo teho šheho f paradisa naložimy. Pašjon! Niz taš ššchšezano, ššchšezanka, šon tam na šchžžu, ta šlowa šrawnje šbita, to je šon Ščóžnik Jesuš Šchrystuš, twój Wumóžnik, šon M.ekijaš, šon Ššyn Bóži! Psched njeho štwpmy a modlimy so, so pokorjejo a ponžuju: „Mje njekudž šurawje! To prošchu hršchniš khudy, čžin so mnu po hnadže!“

Šchdy, a šalle šchdy, budže ta pašjon teho šnješa nam to, šchtož byčž dže, to pschewinjenje teho šheho f paradisa a to wumóženeje teho čžlowjeka wot teho hršcha, kotryž tam w paradisu mozy nad nami doby! Tola, čžlowjecze, dženkša je to hiščeje pschezo taš, kaš tam w paradisu! Doniž ty nješy žyly ššchšezan, žyła ššchšezanka a taš wopravdžity wučžobnik, wopravdžita wučžobniza teho šchžžowaneho, taš došho pschikhadža, tež nětkole hiščeje šon špštowar a so prascha: „Še dha Bóh wopravdže swojeho jenicžche Ššyna ja tebe na šchžž podał? Njeje šnadž to tola tež jenož jedny čžlowjek byš.“ A to njeje jenož ta ššwa, ale runje taš tež šon šadam, kotřž wšmu, šjeru, šedža, do so šedža šlyšcho a čžitajo, tutu šedžitu šedž šnjercže! A hdyž učež wšchitžy tola hiščeje njestupja, njed, tež šalle w 12. hodžinje, pud šchžž na Golgatha a njedychuja: „Mje njekudž šurawje, to prošchu hršchniš khudy, čžin se mnu po hnadže!“ wumru woni wšchitžy šnjercže, teje čžakueje a teje wěčnjeje.

Pašjon, pašjon! Šw so njebych to ja byš ani ty, kiž teho šnješa f nowa martruja a morduja! Našcha pašjon by to byla! Pschetož potom bychmy my šami to nješli, šchtož šmy šošlužili, čžaknje a wěčnje! Ně, wot šchšoma paradiso-weho wobrocžmy so ke šchžžej na Golgata a modlimy so, wušnawajmy, šdychujmy wšry, nadžije, žiwjenja pokni:

Ja šym to šawinowal, šchtož ty šy pscheczčepiš;

Še pušš šy ty ššhowal, kiž ja bšch šašlužil!

Ja slosnik steju tuhdy, nje njebudz burowje!
To proschu brěschnik khudy, cziń so mnu po huadzě!
Samjen.

Dubi Sserbjo, kwapujeće kwojim džěcjom herbske knihi t konfirmaziji!

Nutru so bliža. Džom s nasdala klineža jutrowne swony, s daloka smyczi wěczně mozne halleluja. Džom widzi woczko w myšlach přenjeho kschjerja, s dobyčerskej khorhoju w ruzy, ianjesć: „Stanst je horje Jezus Khryst!”

S radosežu, s nadžiju woczajuja jutrowniczkju wšchitzy kschjeszjenjo: tež my Sserbjo! Ani jeneho herbskeho domu njeje, w kotrymž bychu so njeiwjeleli na jutru, ani jeneje herbskeje wutrobje njeje, we kotrejž by hižo nětkole možny wothlós njeměl kherlusch: „Stanst je Jezus Khryst, halleluja!”

Wošebje pak so dawno wješela herbske džěczi, kiž dostanu se le u y s ch t w ó r t k, póndža se k o n f i r m a z i j i a dostanu krahny dar. Sserbskemu džěcžu herbskeju staršuju je herbskeho domu kšuscha herbski dar — herbska kniha, herbski wobras — herbska dopominjeńka. Teho dla, luby herbski nane, herbska maczer, herbski smórtje a herbska smótra — njesabudže, njesakomdže kwojemu lubemu kšnej a džowzy, kwojemu lubemu mótej a lubej mótyz daricž herbski dar.

Najšpěchi herbszy duchowni a wučerjo, pěknjerjo a spikowaczeljo su hižom isto a wjazy lět wustojnje a pilnje herbske knihi sestajowali: Sandrij Sešer, Čzišchiniki, Pšul, Šornik, Šmisch, Domascha, Šmischowa, Duczman atd. atd. Woni su poklady nahromadžili we kwojich spikach: kherlusche, spěwy, hrónčzka, rěcže, přédowanja, wučzby, powjedańčzka a stawisny.

Duž mašch w je l e u a w u b j e r k !

Twój kšn počehnje na kšuzbu t zupym ludžom, ne wučzbu do njesnateho domu, na schulu w šdalentym měsće, tež twoja džowka so wothali s narodneho domu — hlej, kšwět je šchěroki, falschny, šawjedny, štrachny. Šelko tyžaz a tyžaz nješnujertnych duschi ponóri so w morju městow. N je t w ě r a drěje kaž wulka woda, štupa dale a šaplawi žpě kraje a pohreba žpě kšwóšy a ludu: kaž Sodomu a Gomorrhju. Teho dla maja herbszy štrach, džěcžu se kwojeho dobrego, pobožneho domu hič dacž.

Tola Bóh je wšchudžom pšchitomny, pšchitomny se kwojej mozu, lubosežu a mudrosežu. Teho dla dai džěcžu kšobu na pucz prawy puczniš, kiž twoje džěcžo štajnje šažo a šažo napomina, nawjeduje t dobrenu, wotdžeržuje a wottracha wot škeho a tak kóždy džěń bliže t Bohu — t Jezuskej wjedže. Tajki puczniš je kaž kšwěrnny Šafael, kiž Tobiaska wjedžesche, tajki puczniš je twojemu džěcžu dobra herbska kniha:

Sserbski kš, luba maczi, wučzila džěcžo přenje kšowa, přenju modlitwu, šta a šta kšócž je džěcžo tute kšowa ša tobu prajiko, ša tobu so modlišo — tyžaz kšócž je šuton herbski kherlusch kššchalo a kšobu špěwalo w žrtwi, we wótznyh domje: teho dla ma herbske kšowo, herbski kherlusch we wutrobje twojeho džěcža jedny jenicžki wothlós, tole je moja macž,

nascha macž nje wučzila. Twoje džěcžo budže se herbskeje knihi cžitacz twuju herbsku modlitwu, twój herbski kherlusch a jomu budže tež w zupje žpě tak pšchi cžitanju herbskeje knihi, kaž by tebe šamu kššchalo. Teho dla je herbska kniha kaž wothlós šwonow wothadnje žrtwoje: te žpě hinaš, te žpě wošebje, rjenje, na hnujaze waschnje, mohł rjez njeiwješy kšincža. Tak rjenje mojej wutrobje žuse šwonu nješlineža, tak lubošnje župš kherlusch nješwoczki, — herbske kšowo, herbski kherlusch, herbski špěw mi hižom s přenju šwukom pšchekadži wutrobu domoj, domoj, domoj t maczeri, t nanej. To je štyš w zupje, štronu, dobry, nadobny štyš, wón počehnje twoje lube džěcžo pšchezo šažo domoj t tebi, t twojej maczernej, kšwěrnej herbskeje wutrobje. S tuteje twojeje wutrobje je něhdy twoje džěcžo přenje kšowčzka, přenju modlitwu, přenje hrónčzko wulko: herbska kniha tute kšowa, modlitwu a hrónčzka we wutrobje twojeho džěcža šbudžuje. Šchtož by jemu ty prajila, to tež herbska kniha wučzi tak nutrunje a kšwěrnje jemu šažo praji: Wothlós maczerneje rěcže w zupje je možny kaž maczerne napominanje we wótznyh domje.

Teho dla herbskemu džěcžu herbske knihi!

Kaž točent demant budže jemu kšwěcžicž we cžnowej nožy a pucz pokšowacz t dobrenu, horje t njeiwješam, t Wóžkej kšwětkow! Kaž jutrowne šwonu budža je wofacz tež w dalokej zupje: Bój dom! A kaž ženje njeošpěwane a ženje njeuwšincžane halleluja budža jemu herbske kherlusche kšincžecž hacž do pošlednjeho šdychujenja: „Bój dom!”

Sserbskemu džěcžu herbsku knihu!

S bliska a s daloka.

Hamburg dyrbesche po němskej wustawje šažo nabožne rošwucžowanje do kwojich schulow pšchijecž. Tuto bē džělacžerska a wojerška raba wotštronita. Tola w tutych dnjach je šozialistiska wjetšchina Šamburgarjo w wšsamška, pšchecžimo mjenschinje praweje štronu, so kš nabožne rošwucžowanje do schulow nješchimošnje. Šamburg potajkim w ššawnyh wšsamšnjenju wulkoštatnu wustawu (Reichsversammlung) šama. Wono wšchal je wšcho možne nětkole pola naš!

S Šolskeje. Šwangelška žrtew w Šolskej njeiwješela so teje kšwobody kaž nascha tu. Šej so cžěžkoty pšchihotuja wot Šolskich katolikow a dotalne prawa so jej bjeru. W Šolsnanju bu ewangelška kapalka w kšžorškim hrodze katolška ščžinena. Dom ewangelškich diafonikow w Šolsnanju bu po wabjenju aržybiskopa pšches Šolsku wšchnošć nušowanu, njech so tež woboraže, ša kwojich katolškich kšoruch šebi katolškeho šaptana poštajicž a pšacžicž. S najmjenscha ša pšchecželnimošć pšchecžimo ewangelškim nješćži tež ton wulkaš, so kš nješmedža modlerške knihi do Šolskeje wšpěč; pšchetož katolške pišmowštwjo je tam šwjetšcha Šolske; duž su ewangelšzy cži potriješeni, pšchedy wšchēm cži němskeje rěcže w tych wotšupjenych krajinach. N hduž to tak wostanje, wotřeje kš ewangelškim po něčžim jene žórklo ša jich ewangelške žiwjenje, dofelž we wotšupjenym kraju žaneje ewangelškeje uniwěršity nimaju. Šwangelškim mjenschinam Šolskeje wustawy pšchi netčžišchich wostejnošczach jenož to jene, so kš na šwajš ludow wo pomoz wobrocža. Šacž tam wjazy pomozy a podpjeru namakaju hacž su to Sserbjo w kwojej wězy hacž dotal namakali pola kšwětoweje konferenzy?! Šwješelaze to runje so mamy w jenyh herbskim a tež kšowjanškim ewangelškim šopjeńku tajke wězy w tutym cžaku šapikowacz. Šdy kš to džěńka hiščeže po žórkloch němskichewangelškich cžahopikow štanje, budžemy w dalšchim wo ewangelškich žrtwjach mješ Ššłowjanami tež po kšowjanškich žórkloch rošprawjecž móž.

Šamolšity redaktor: šaracž W h r g a c ž w Šošacžizach.
Čžiščej Ššmolerjež knihičžiščezěrnje w Šserbskim Domje
w Šudyschinje.